

SÄKERHETS DATABLAD

YaraLiva® KALKSALPETER™

AVSNITT 1: Namnet på ämnet/blandningen och företaget

1.1 Produktbeteckning

Produktnamn : YaraLiva® KALKSALPETER™
Produktkod : PA34FG
Produkttyp : fast ämne (Granulat, fast ämne.)

1.2 Relevanta identifierade användningar av ämnet eller blandningen och användningar som det avråds från

Identifierade användningsområden
Industriell distribution. Industriell användning för framställning av gödselmedelsblandningar. Yrkesmässig framställning av gödselmedel. Yrkesmässig användning som gödselmedel - hantering och spridning (inklusive jordförbättring). Yrkesmässig användning som gödselmedel i växthus (t.ex. växtnäringsbevattnings, inklusive pH kontroll av växtnäringslösning med syra). Yrkesmässig användning som flytande gödselmedel i fält (t.ex. växtnäringsbevattnings). Yrkesmässig användning som gödselmedel - underhåll av utrustning. Konsumentanvändning av gödselmedel.

Icke rekommenderade användningssätt	: Annan ej specificerad industri
Orsak	: På brist av erfarenhet eller data kan leverantören inte godkänna detta användningsområde.

1.3 Närmare upplysningar om den som tillhandahåller säkerhetsdatablad

Yara AB

Adress

Ort : Landskrona
Land : Sverige

P.B. Adress

P.B. : BOX 516
Postnummer : 261 24
Ort : Landskrona
Land : Sverige

Telefonnummer : 0418 761 00
Faxnr. : 0418 583 46
e-mailadress till den person som är ansvarig för detta säkerhetsdatablad : yara.kundservice@yara.com

1.4 Telefonnummer för nödsituationer

Nationellt rådgivande organ/Giftinformationscentralen

Namn	:	Giftinformationscentralen / Swedish Poisons Information Centre
Telefonnummer	:	08 331231 eller SOS Alarm 112
Öppettider	:	24h
<u>Leverantör</u>		
Telefonnummer	:	022127801 (Yara Köping)
Öppettider	:	24 h

AVSNITT 2: Farliga egenskaper

2.1 Klassificering av ämnet eller blandningen

Produktdefinition : Blandning

Klassificering enligt förordningen (EG) nr 1272/2008 [CLP/GHS]

Klassificering : Acute Tox.4, H302
Eye Dam./Irrit.1, H318

Klassificering enligt direktivet 1999/45/EC [DPD]

Produkten är klassificerad som farlig enligt direktiv 1999/45/EG inklusive ändringar.

Klassificering : Xn, R22
Xi, R41

Se avsnitt 16 för ovannämnda R-fraser och faroangivelser i fulltext.
Ytterligare information om hälsoeffekter och symtom finns i avsnitt 11.

2.2 Märkningsuppgifter

Faropiktogram :

Signalord : Fara

Faroangivelser : Skadligt vid förtäring.
Orsakar allvarliga ögonskador.

Skyddsangivelser

Förebyggande : Använd skyddshandskar och ögonskydd. Ät inte, drick inte och rök inte när du använder produkten. Tvätta händerna grundligt efter användning.

Åtgärder :
VID KONTAKT MED ÖGONEN: Skölj försiktigt med vatten i flera minuter. Ta ur eventuella kontaktlinser om det går lätt. Fortsätt att skölja. Kontakta genast GIFTINFORMATIONSCENTRAL eller läkare.
VID FÖRTÄRING: Vid obehag, kontakta GIFTINFORMATIONSCENTRAL eller läkare. Skölj munnen.

Farliga beståndsdelar : Salpetersyra, ammoniumkalciumsalt

Kompletterande märkningselement : Ej tillämbart.

Särskilda förpackningskrav

Behållare som skall förse : Ej tillämbart.

med barnsäkra förslutningar

Kännbar varningsmärkning : Ej tillämbart.

2.3 Andra faror

Ämnet uppfyller kriterierna för PBT enligt förordningen (EG) nr 1907/2006, bilaga XIII : Ej tillämbart.

Ämnet uppfyller kriterierna för vPvB enligt förordningen (EG) nr 1907/2006, bilaga XIII : Ej tillämbart.

Andra faror som inte orsakar klassificering : Produkten bildar en hal yta i kombination med vatten.

AVSNITT 3: Sammansättning/information om beståndsdelar

Ämne/beredning : Blandning

Produktens / beståndsdelens namn	Identifierare	%	Klassificering		Typ
			67/548/EEG	Förordning (EG) nr 1272/2008 [CLP]	
Salpetersyra, ammoniumkalciumsalt	RRN: 01-2119493947- 16 EC: 239-289-5 CAS : 15245-12-2	>= 90	Xn; R22 Xi; R41	Acute Tox. 4 H302 Eye Dam./Irrit. 1 H318	[1]

Typ

[1] Ämne klassificerat som hälso- eller miljöfarligt

[2] Ämne med ett hygieniskt gränsvärde

[3] PBT-ämne

[4] vPvB-ämne

Se avsnitt 16 för ovannämnda R-fraser och faroangivelser i fulltext.

Såvitt leverantören vet finns det inga ytterligare beståndsdelar i produkten som i tillämpliga koncentrationer klassificeras som farliga för hälsa eller miljö och som därför borde redogöras för i detta avsnitt.

Hygieniska gränsvärden, om sådana finns, redovisas i avsnitt 8.

AVSNITT 4: Åtgärder vid första hjälpen

4.1 Beskrivning av åtgärder vid första hjälpen

- Kontakt med ögonen** : Skölj omedelbart ögonen med rinnande vatten i åtminstone 15 minuter, håll isär ögonlocken. Ta ur eventuella kontaktlinser om det går lätt. Kontakta omedelbart läkare. Kemiska frätskador måste omedelbart behandlas av en läkare.
- Inandning** : Vid inandning, förflytta till frisk luft. Om personen inte andas, andningen är oregelbunden eller om andningsstillestånd inträffar, låt utbildad personal ge konstgjord andning eller syrgas. Vid medvetslöshet placera personen i framstupa sidoläge och kontakta läkare. Upprätthåll öppna luftvägar. Lossa tätt åtsittande klädesplagg som krage, slips, livrem och linning. Kontakta omedelbart läkare.
- Hudkontakt** : Skölj förorenad hud med mycket vatten. Använd handskar eller tvätta förorenade kläder noggrant med vatten innan de tas av. Fortsätt att skölja i åtminstone 10 minuter. Kemiska frätskador måste omedelbart behandlas av en läkare. Kontakta omedelbart läkare.
- Förtäring** : Skölj munnen med vatten. Sluta om den drabbade känner sig illamående eftersom kräkning kan vara farligt. Framkalla inte kräkning såvida inte detta beordras av medicinsk personal. Om kräkning uppkommer skall huvudet hållas så lågt att uppkastningar inte kommer ned i lungorna. Kemiska frätskador måste omedelbart behandlas av en läkare. Ge aldrig en medvetslös person något att äta eller dricka. Vid medvetslöshet placera personen i framstupa sidoläge och kontakta läkare. Upprätthåll öppna luftvägar. Lossa tätt åtsittande klädesplagg som krage, slips, livrem och linning. Kontakta omedelbart läkare.
- Skydd åt dem som ger första hjälpen** : Åtgärder som innebär en personlig risk eller för vilka utbildning saknas får inte vidtas. Om man misstänker att rök fortfarande finns kvar skall räddningspersonal bära en lämplig halvmask eller andningsapparat med lufttillförsel. Det kan vara farligt för den person som ger hjälp med mun-mot-mun-metoden. Använd handskar eller tvätta förorenade kläder noggrant med vatten innan de tas av.

4.2 De viktigaste symptomen och effekterna, både akuta och fördröjda

Potentiellt akuta hälsoeffekter

- Kontakt med ögonen** : Orsakar allvarliga ögonskador.
- Inandning** : Kan avge gas, ånga eller damm som är mycket irriterande eller frätande för andningsorganen. Exponering för sönderdelningsprodukter kan utgöra en hälsofara. Fördröjda allvarliga effekter kan förekomma efter exponering.
- Hudkontakt** : Inga kända allvarliga effekter eller kritiska faror.
- Förtäring** : Skadligt vid förtäring. Kan orsaka frätskador i mun, hals och mage.

Tecken/symtom på överexponering

- Kontakt med ögonen** : Skadliga symptom kan inkludera följande:
smärta
tårretande
rodnad

- Inandning** : Ingen specifik data.
- Hudkontakt** : Ingen specifik data.
- Förtäring** : Skadliga symptom kan inkludera följande:
magsmärtor

4.3 Angivande av omedelbar medicinsk behandling och särskild behandling som eventuellt krävs

- Meddelande till läkare** : Vid inandning av nedbrytningsprodukter i samband med brand kan symtomen vara fördröjda. Den drabbade personen kan behöva hållas under läkaruppsikt i 48 timmar.
- Speciella behandlingar** : Ingen specifik behandling.

AVSNITT 5: Brandbekämpningsåtgärder

5.1 Släckmedel

- Lämpliga släckmedel** : Släck branden med stora mängder vatten.
- Olämpliga släckmedel** : Använd INTE kemiska brandsläckningsmedel eller försök dämpa brand med ånga eller sand.

5.2 Särskilda faror som ämnet eller blandningen kan medföra

- Faror som ämnet eller blandningen kan medföra** : Ingen specifik risk för brand eller explosion.
- Farliga termiska sönderdelningsprodukter** : Undvik att inandas damm, ångor eller rök från brinnande material.
Vid inandning av nedbrytningsprodukter i samband med brand kan symtomen vara fördröjda.

5.3 Råd till brandbekämpningspersonal

- Speciella försiktighetsåtgärder för brandmän** : Isolera omedelbart området genom att avvisa personer som är i närheten av olyckshändelsen om det är en brand.
Åtgärder som innebär en personlig risk eller för vilka utbildning saknas får inte vidtas.
- Särskild skyddsutrustning för brandbekämpningspersonal** : Brandmän skall bära lämplig skyddsutrustning och tryckluftsapparat med övertryck (SCBA) och heltäckande ansiktsmask. Brandmansutrustning (t.ex. hjälm, skyddsstövlar och handskar) som uppfyller den europeiska standarden EN 469 ger basskydd vid kemikalieolyckor.
- Ytterligare information** : Ej tillgängligt.

AVSNITT 6: Åtgärder vid oavsiktliga utsläpp

6.1 Personliga skyddsåtgärder, skyddsutrustning och åtgärder vid nödsituationer

- För annan personal än räddningspersonal** : Åtgärder som innebär en personlig risk eller för vilka utbildning saknas får inte vidtas. Evakuera omgivande områden. Förhindra att ej nödvändig och oskyddad personal kommer in. Rör eller gå inte i utspillt ämne. Sörj för god ventilation. Bär lämpligt andningsskydd när ventilationen är otillräcklig. Använd lämplig personlig skyddsutrustning.
- För räddningspersonal** : Om hanteringen av utsläppet kräver speciella kläder, beakta all information om lämpliga och olämpliga material i avsnitt 8. Se även informationen i "För annan personal än räddningspersonal".
- 6.2 Miljöskyddsåtgärder** : Undvik spridning av utspillt material, avrinning, kontakt med jord, vattendrag, dränering och avlopp. Informera behöriga myndigheter om produkten har orsakat miljöförorening (avlopp, vattendrag, jord eller luft).
- 6.3 Metoder och material för inneslutning och sanering**
- Litet utsläpp** : Flytta förpackningarna från spillområdet. Dammsug eller sopa upp ämnet och placera det i en därför avsedd och etiketterad avfallsbehållare. Anlita ett auktoriserat avfallshanteringsföretag vid avfallshanteringen. Icke förorenat material kan användas för sitt ursprungliga syfte
- Stort utsläpp** : Kontakta omedelbart utryckningspersonal. Flytta förpackningarna från spillområdet. Man skall närma sig och avlägsna sig från området med vinden i ryggen. Förhindra avrinning till kloaker, vattendrag, källare eller slutna utrymmen. Dammsug eller sopa upp ämnet och placera det i en därför avsedd och etiketterad avfallsbehållare. Anlita ett auktoriserat avfallshanteringsföretag vid avfallshanteringen.
- 6.4 Hänvisning till andra avsnitt** : Se avsnitt 1 för kontaktinformation i en nödsituation. Information om lämplig personlig skyddsutrustning finns i avsnitt 8. Ytterligare information om avfallshantering finns i avsnitt 13.

AVSNITT 7: Hantering och lagring

Upplysningarna i detta avsnitt innehåller allmän råd och anvisningar. All tillgänglig ändamålsspecifik information som angivits i exponeringsscenarioet finns i listan över identifierade användningar i avsnitt 1.

7.1 Försiktighetsmått för säker hantering

- Skyddsåtgärder** : Använd lämplig personlig skyddsutrustning (se avsnitt 8). Undvik kontakt med ögon, hud eller kläder. Svälj inte produkten. Om ämnet utgör en fara vid inandning under normal användning, använd endast vid tillräcklig ventilation eller bär ett lämpligt andningsskydd. Förvara produkten i originalförpackningen eller i en förpackning av godkänt alternativ i förenligt material samt håll förpackningen tätt tillsluten när den inte används. Tomma förpackningar har kvar produktrester och kan vara farliga. Återanvänd inte

förpackningen. Produkten bildar en hal yta i kombination med vatten.

- Råd om allmän yrkeshygien** : Äta, dricka och röka skall vara förbjudet i område där detta ämne hanteras, förvaras och bearbetas. Användarna ska tvätta händer och ansikte innan de äter, dricker eller röker. Ta av nedsmutsade kläder och skyddsutrustning innan du träder in i områden där man äter. Ytterligare information om hygienåtgärder finns också i avsnitt 8.

7.2 Förhållanden för säker lagring, inklusive eventuell oförenlighet

- Rekommendationer** : Lagras enligt gällande bestämmelser. Förvaras i originalförpackningen skyddad från direkt solljus på en torr, sval och väl ventilerad plats. Förvaras åtskilt från brännbara ämnen och andra oförenliga ämnen enligt avsnitt 10, samt mat och dryck. Förvaras inlåst. Förpackningen förvaras väl tillsluten och förseglad tills produkten ska användas. Öppnad förpackning skall återförslutas väl och förvaras i upprätt läge för att förhindra läckage. Får inte förvaras i omärkta förpackningar. Förvaras på lämpligt sätt för att undvika miljöförorening. Håll åtskilt från: organiska ämnen, olja och fett.

7.3 Specifik slutanvändning

- Rekommendationer** : Ej tillgängligt.
- Branschspecifika lösningar** : Ej tillgängligt.

AVSNITT 8: Begränsning av exponeringen/personligt skydd

Upplysningarna i detta avsnitt innehåller allmän råd och anvisningar. All tillgänglig ändamålsspecifik information som angivits i exponeringsscenarioet finns i listan över identifierade användningar i avsnitt 1.

8.1 Kontrollparametrar

Hygieniska gränsvärden

Inget känt hygieniskt gränsvärde.

- Rekommenderade kontrollåtgärder** : Om denna produkt innehåller beståndsdelar med hygieniska gränsvärden, kan det behövas uppföljning av arbetsplatsens luft eller biologisk uppföljning för att fastställa ventilationens eller andra kontrollåtgärdernas effektivitet och/eller om det är nödvändigt att använda andningsskydd. Vad gäller metoder för bestämning av exponering för kemikalier genom inandning hänvisas till den europeiska standarden EN 689 och vad gäller metoder för bestämning av farliga ämnen till nationella anvisningar.

Härledda effektnivåer

Produktens /	Typ	Exponering	Värde	Population	Effekter
Utgivningsdatum : 13.10.2011					Sida: 7/21

beståndsdelens namn					
Salpetersyra, ammoniumkalciu msalt	DNEL	Långvarig Dermal	13,9 mg/kg bw/dag	Arbetare	Systemisk
Salpetersyra, ammoniumkalciu msalt	DNEL	Långvarig Inandning	98 mg/m ³	Arbetare	Systemisk

Förutspådda effektkoncentrationer

Produkts / beståndsdelens namn	Typ	Medium specificerat	Värde	Metod specificerad
Salpetersyra, ammoniumkalciu msalt	PNEC	Sötvatten	0,45 mg/l	Bedömningsfaktorer
Salpetersyra, ammoniumkalciu msalt	PNEC	Marin	0,045 mg/l	Bedömningsfaktorer
Salpetersyra, ammoniumkalciu msalt	PNEC	Sporadiskt utsläpp.	4,5 mg/l	Bedömningsfaktorer
Salpetersyra, ammoniumkalciu msalt	PNEC	Avloppsreningsverk	18 mg/l	Bedömningsfaktorer

8.2 Begränsning av exponeringen

Lämpliga tekniska kontrollanordningar

- : Om det vid hanteringen bildas damm, gas, ånga eller dimma, använd slutna processer, lokalt utsug eller annan teknisk utrustning för att hålla arbetstagarnas exponering av luftburna föroreningar under rekommenderade eller fastställda gränsvärden.

Personliga skyddsåtgärder **Hygieniska åtgärder**

- : Tvätta händerna, underarmar och ansikte noggrant efter att ha hanterat kemiska produkter, innan något äts, innan rökning samt före toalettbesök och vid avslutat arbetspass. Lämplig metod skall användas för att ta bort potentiellt förorenade kläder. Tvätta förorenade klädesplagg innan de används igen. En tvättanläggning eller vatten för rengöring av ögonen och huden skall vara tillgängliga.

Ögon/ansiktsskydd

- : Skyddsglasögon i överensstämmelse med en godkänd standard skall användas när en riskbedömning visar att detta är nödvändigt för att undvika exponering för vätskestänk, dimma, gas eller damm. Rekommenderad: Tättslutande skyddsglasögon CEN: EN166

Hudskydd **Handskydd**

- : Kemiskt resistent, ogenomträngbara skyddshandskar som överensstämmer med en godkänd standard skall alltid användas när kemiska produkter hanteras om en riskbedömning visar att detta är nödvändigt.

Kroppsskydd

- : Personlig skyddsutrustning för kroppen skall väljas baserat på den uppgift som skall utföras och de risker som föreligger samt vara godkänd av en specialist innan denna

produkt hanteras.

- Annat hudskydd** : Lämpliga skor och ytterligare hudskyddsåtgärder bör väljas beroende på den uppgift som skall utföras och de risker som den medför. Dessa skall godkännas av en specialist före hantering av denna produkt.
- Andningsskydd** : Använd andningsskydd vid otillräcklig ventilation. Rekommenderad: Filter P2 (EN 143)
- Begränsning av miljöexponeringen** : Utsläpp från ventilation eller utrustning på arbetsplatsen bör kontrolleras för att säkerställa att de uppfyller miljöskyddslagens krav.
I vissa fall är det nödvändigt att använda våtrenare för ångor, filter eller teknisk modifiering av processutrustningen för att minska utsläppen till acceptabla nivåer.

AVSNITT 9: Fysikaliska och kemiska egenskaper

9.1 Information om grundläggande fysikaliska och kemiska egenskaper

Utseende

- Fysikaliskt tillstånd** : fast ämne (Granulat, fast ämne.)
- Färg** : Vit.
- Lukt** : Luktlös.
- Luktgräns** : Ej fastställd.
- pH** : 6,3 [Konc.: 110 g/l]
- Smältpunkt/frys punkt** : Nedbrytes: 400 °C
- Inledande kokpunkt och kokintervall** : Ej fastställd.
- Flampunkt** : Ej fastställd.
- Avdunstningshastighet** : Ej fastställd.
- Brandfarlighet (fast, gas)** : Ej brandfarlig.
- Bränntid** : Ej fastställd.
- Brännhastighet** : Ej fastställd.
- Övre/nedre antändbarhet eller explosionsgränser** : Nedre: Ej fastställd.
Övre: Ej fastställd.
- Ångtryck** : Ej fastställd.
- Ångdensitet** : Ej fastställd.
- Relativ densitet** : Ej fastställd.
- Löslighet** : Lös i följande ämnen:
kallt vatten

- Fördelningskoefficient oktanol/vatten** : Ej fastställd.
- Självantändningstemperatur** : Ej fastställd.
- Viskositet** : Dynamisk: Ej fastställd.
Kinematisk: Ej fastställd.
- Explosiva egenskaper** : Inga.
- Oxiderande egenskaper** : Inga.

9.2 Annan information

Ingen ytterligare information.

AVSNITT 10: Stabilitet och reaktivitet

- 10.1 Reaktivitet** : Det finns inga testdata för reaktiviteten hos denna produkt eller dess beståndsdelar.
- 10.2 Kemisk stabilitet** : Produkten är stabil.
- 10.3 Risken för farliga reaktioner** : Under normala lagrings- och användningsförhållanden förekommer inga farliga reaktioner.
- 10.4 Förhållanden som ska undvikas** : Ingen specifik data.
- 10.5 Oförenliga material** :
 syror
 alkalier
 brännbara ämnen
 reduktionsmedel
 organiska ämnen
- 10.6 Farliga sönderdelningsprodukter** : Inga farliga nedbrytningsprodukter borde uppstå vid normala förhållanden under lagring och användning.

AVSNITT 11: Toxikologisk information

11.1 Information om de toxikologiska effekterna

Akut toxicitet

Produkts / beståndsdelens namn	Resultat	Arter	Dos	Exponering	Referenser
Salpetersyra, ammoniumkalciumsalt					
	LD50 Oral	Råtta	500 mg/kg	-	IUCLID 5
	LD50 Dermal	Råtta	> 2.000 mg/kg	-	IUCLID 5

Slutsats/Sammanfattning : Farligt vid förtäring.

Irritation/Korrosion

Produkts / beståndsdelens namn	Resultat	Arter	Poäng	Exponering	Observation	Referenser
Salpetersyra, ammoniumkalci umsalt	Ögon - Mycket irriterande	Kanin		24 - 72 h	21 days	IUCLID 5

Slutsats/Sammanfattning

- Hud** : Inga kända allvarliga effekter eller kritiska faror.
- Ögon** : Orsakar allvarliga ögonskador.
- Inandning** : Inga kända allvarliga effekter eller kritiska faror.

Allergiframkallande**Slutsats/Sammanfattning**

- Hud** : Inga kända allvarliga effekter eller kritiska faror.
Inandning : Inga kända allvarliga effekter eller kritiska faror.

Mutagenicitet

- Slutsats/Sammanfattning** : Inga kända allvarliga effekter eller kritiska faror.

Cancerframkallande egenskaper

- Slutsats/Sammanfattning** : Inga kända allvarliga effekter eller kritiska faror.

Fosterskador

- Slutsats/Sammanfattning** : Inga kända allvarliga effekter eller kritiska faror.

Reproduktionstoxicitet

Produkts / beståndsdelens namn	Giftiga verkningar på modern	Fruktsamhet	Toxin som orsakar effekter på embryo/foster eller avkomma	Arter	Dos	Exponering	Referenser
Salpetersyra, ammoniumkalci umsalt	Negativ	Negativ	Negativ	Råtta	Oral: 1500 mg/kg	53 dagar	IUCLID 5

- Slutsats/Sammanfattning** : Inga kända allvarliga effekter eller kritiska faror.

- Information om sannolika
exponeringsvägar** : Inga kända allvarliga effekter eller kritiska faror.

Potentiellt akuta hälsoeffekter

- Inandning** : Kan avge gas, ånga eller damm som är mycket irriterande eller frätande för andningsorganen. Exponering för sönderdelningsprodukter kan utgöra en hälsofara. Fördröjda allvarliga effekter kan förekomma efter exponering.

- Förtäring** : Skadligt vid förtäring. Kan orsaka frätskador i mun, hals och mage.

- Hudkontakt** : Inga kända allvarliga effekter eller kritiska faror.

- Kontakt med ögonen** : Orsakar allvarliga ögonskador.

Symptom som beror på fysiska, kemiska och toxikologiska egenskaper

- Inandning** : Ingen specifik data.

- Förtäring** : Skadliga symptom kan inkludera följande:
magsmärtor

- Hudkontakt** : Ingen specifik data.

Kontakt med ögonen : Skadliga symptom kan inkludera följande:
smärta
tårretande
rodnad

Fördröjda och omedelbara effekter samt långvariga effekter av kort- och långvarig exponering

Kortvarig exponering

Potentiella omedelbara effekter : Inga kända allvarliga effekter eller kritiska faror.

Potentiella fördröjda effekter : Inga kända allvarliga effekter eller kritiska faror.

Långvarig exponering

Potentiella omedelbara effekter : Inga kända allvarliga effekter eller kritiska faror.

Potentiella fördröjda effekter : Inga kända allvarliga effekter eller kritiska faror.

Potentiellt kroniska hälsoeffekter

Produktens / beståndsdelens namn	Resultat	Arter	Dos	Exponering	Referenser
Salpetersyra, ammoniumkalciumsalt	Subakut NOAEL Oral	Råtta	> 1000 mg/kg	28dagar	IUCLID 5

Slutsats/Sammanfattning : Inga kända allvarliga effekter eller kritiska faror.

Allmänt : Inga kända allvarliga effekter eller kritiska faror.

Cancerframkallande egenskaper : Inga kända allvarliga effekter eller kritiska faror.

Mutagenicitet : Inga kända allvarliga effekter eller kritiska faror.

Fosterskador : Inga kända allvarliga effekter eller kritiska faror.

Effekter på embryo/foster eller avkomma : Inga kända allvarliga effekter eller kritiska faror.

Effekter på fertiliteten : Inga kända allvarliga effekter eller kritiska faror.

AVSNITT 12: Ekologisk information

12.1 Toxicitet

Produktens / beståndsdelens namn	Resultat	Arter	Exponering	Referenser
Salpetersyra, ammoniumkalciumsalt				
	Akut LC50 447 mg/l Sötvatten	Fisk	48 h	IUCLID 5
	Akut EC50 > 100 mg/l Sötvatten	Daphnia	48 h	IUCLID 5

	Akut LC50 > 100 mg/l Sötvatten	Vattenlevande växter	72 h	IUCLID 5
--	--------------------------------	----------------------	------	----------

Slutsats/Sammanfattning : Inga kända allvarliga effekter eller kritiska faror.

12.2 Persistens och nedbrytbarhet

Inga kända allvarliga effekter eller kritiska faror.

12.3 Bioackumuleringsförmåga

Produkts / beståndsdelens namn	LogPow	BCF	Potential	Referenser
Salpetersyra, ammoniumkalciumsalt	< 0	-		

12.4 Rörligheten i jord

Fördelningskoefficient : Ej tillgängligt.

jord/vatten (KOC)

Rörlighet : Ej tillgängligt.

12.5 Resultat av PBT- och vPvB-bedömningen

PBT : Ej tillämpbart.

vPvB : Ej tillämpbart.

12.6 Andra skadliga effekter : Inga kända allvarliga effekter eller kritiska faror.

AVSNITT 13: Avfallshantering

Upplysningarna i detta avsnitt innehåller allmän råd och anvisningar. All tillgänglig ändamålsspecifik information som angivits i exponeringsscenarioet finns i listan över identifierade användningar i avsnitt 1.

13.1 Avfallsbehandlingsmetoder

Produkt

Avfallshantering : Alstring av avfall skall undvikas eller minimeras när så är möjligt.
Betydande mängder av produktrester får inte bortskaffas via avloppet utan de ska processas i ett lämpligt avloppsreningsverk.

Anlita ett auktoriserat avfallshanteringsföretag för kvittblivning av överskottsprodukter och ej återvinningsbara produkter.

Bortskaffande av denna produkt, lösningar och biprodukter skall alltid ske i överensstämmelse med kraven på miljöskydd och lagstiftning för avfallshantering samt eventuella lokala myndighetskrav.

Överbliven produkt kan spridas på åker enligt gällande rekommendationer alternativt behandlas som miljöfarligt avfall.

Farligt avfall : Klassificeringen av produkten kan innebära krav på hantering som farligt avfall.

Förpackning

Avfallshantering : Alstring av avfall skall undvikas eller minimeras när så är möjligt.

Förpackningsavfall skall återfinnas.
 Förbränning eller soptipp kommer i fråga endast om återvinning inte är möjlig.
 Se till att förpackningen är helt tom före återanvändning eller bortskaffande.
 Insamling av tomemballage sker genom SVEP-Retur, www.svepretur.se

Speciella försiktighetsåtgärder : Produkt och förpackning skall oskadliggöras på säkert sätt.
 Försiktighet skall iaktas vid hantering av tomma förpackningar som inte har rengjorts eller spolats.
 Tomma förpackningar eller innerförpackningar kan ha kvar vissa produktrester.
 Undvik spridning av utspillt material, avrinning, kontakt med jord, vattendrag, dränering och avlopp.

AVSNITT 14: Transportinformation

		ADR/RID	ADN/ADNR	IMDG	IATA
14.1 UN-nummer		Inte reglerad.	Inte reglerad.	Not regulated.	Not regulated.
14.2 Officiell transportbenämning					
14.3 Faroklass för transport					
14.4 Förpackningsgrupp					
14.5. Miljöfaror		Nej.	Nej.	No.	
14.6 Ytterligare information	Farlighetsnummer / HI/Kemler-nummer				
	Begränsad kvantitet				
	Särskilda bestämmelser				
	Tunnelkategori				
	Beredskapsplaner				
	Marine pollutant	Nej.	Nej.	No.	
	Passagerar- och fraktflygplan				Quantity limitation: Packaging instructions:
	Enbart fraktflygplan				Quantity limitation: Packaging instructions:
	Anmärkningar				

14.7 Bulktransport enligt bilaga II till MARPOL 73/78 och IBC-koden

Ej tillämbart.

14.8 IMSBC

Officiell transportbenämning : CALCIUM NITRATE FERTILIZER
 Klass : Ej tillämbart.
 Group : C

AVSNITT 15: Gällande föreskrifter

15.1 Föreskrifter/lagstiftning om ämnet eller blandningen när det gäller säkerhet, hälsa och miljö

Bilaga XVII - Begränsningar av tillverkning, utsläppande på marknaden och användning av vissa farliga ämnen, blandningar och varor : Ej tillämbart.

Övriga EU-föreskrifter

Europeisk förteckning : Ej fastställd.
 Samordnade åtgärder för att förebygga och begränsa föroreningar (IPPC) - luft : Ej listad
 Samordnade åtgärder för att förebygga och begränsa föroreningar (IPPC) - vatten : Ej listad
 Förordning om farliga tillbud :
 Anmärkning : Ej tillämbart.

Nationella föreskrifter

15.2 : Denna produkt innehåller ämnen vilkas
 Kemikaliesäkerhetsbedömning kemikaliesäkerhetsrapport fortfarande krävs.

AVSNITT 16: Annan information

Förkortningar och akronymer : ATE = Uppskattad akut toxicitet
 CLP = Europaparlamentets och rådets förordning (EG) 1272/2009 (CLP) om klassificering, märkning och förpackning av ämnen och blandningar
 DNEL = Härled nivå för ingen effekt
 EUH statement = CLP-specifik faroangivelse
 PNEC = Koncentration som sannolikt inte förorsakar negativ effekt

RRN = REACH registreringsnummer
bw = Kroppsvikt

Viktiga litteraturhänvisningar och informationskällor : EU REACH IUCLID5 CSR
Regulation (EC) No 1272/2008 Annex VI
National Institute for Occupational Safety and Health, U.S.
Dept. of Health, Education, and Welfare, Reports and
Memoranda Registry of Toxic Effects of Chemical
Substances
Atrion International Inc. 4777 Levy Street, St Laurent,
Quebec HAR 2P9, Canada

Procedur som använts för att härleda klassificeringen i enlighet med förordningen (EG) nr. 1272/2008 [CLP/GHS]

Klassificering	Skäl
Acute Tox. 4, H302 Eye Dam./Irrit. 1, H318	Beräkningsmetod Beräkningsmetod

Faroangivelserna i fulltext : H302 Skadligt vid förtäring.
H318 Orsakar allvarliga ögonskador.

Klassificeringar i fulltext [CLP/GHS] : Acute Tox.4 AKUT TOXICITET ORAL Kategori 4
Eye Dam./Irrit.1 ALLVARLIG ÖGONSKADA ELLER ÖGONIRRITATION Kategori 1

R-fraserna i fulltext : R22- Farligt vid förtäring.
R41- Risk för allvarliga ögonskador.

Klassificeringar i fulltext [DSD/DPD] : Xn - Hälsoskadlig
Xi - Irriterande

Utskriftsdatum : 30.11.2011
Utgivningsdatum/ : 13.10.2011
Revisionsdatum
Datum för tidigare utgåva : 00.00.0000
Version : 1.
Sammanställt av : Yara Product Classifications & Regulations.

Meddelande till läsaren

Enligt vår kännedom är informationen i detta säkerhetsdatablad riktig per dagen för dess utgivning. Informationen som säkerhetsbladet innehåller ges i syfte att ge vägledning kring säkerhet och avser endast det specifika ämne/produkt och den specifika användning som beskrivs däri. Denna information gäller inte nödvändigtvis för detta ämne/produkt om det kombineras med annat/andra ämne(n) eller produkter eller om det används på annat sätt än som beskrivs häri, då alla ämnen/produkter kan ha ökända risker och bör användas med försiktighet. Det slutliga avgörandet om ett ämnes/produkts lämplighet sker helt på användarens ansvar.

**Bilaga till det utökade säkerhetsdatabladet (eSDS) -
Exponeringsscenario:**

Namnet på ämnet eller blandningen

Produktdefinition : Blandning

Produktnamn : YaraLiva® KALKSALPETER™

Bilaga till det utökade säkerhetsdatabladet (eSDS) - Exponeringsscenario:

Sektion 1 — Namn

Kort rubrik av exponeringsscenariot : Yara - Salpetersyra, ammoniumkalciumsalt - Yrkesmässig, Konstgödning.

List för användning av deskriptorer

Identifierat användarnamn : Yrkesmässig användning som gödselmedel i växthus (t.ex. växtnäringsbevattning, inklusive pH kontroll av växtnäringslösning med syra).
Yrkesmässig användning som flytande gödselmedel i fält (t.ex. växtnäringsbevattning).
Yrkesmässig användning som gödselmedel - hantering och spridning (inklusive jordförbättring).
Yrkesmässig framställning av gödselmedel.
Yrkesmässig användning som gödselmedel - underhåll av utrustning.
Industriell distribution.
Yrkesmässig användning som kemisk/process näringsämne (t ex gödselmedel, läkemedel, livsmedel).

Processkategori : PROC11, PROC13, PROC19, PROC26, PROC02, PROC03, PROC05, PROC8a, PROC08b, PROC09, PROC01, PROC15

Ämne som levererats för detta ändamål i form av : Som levererad

Del av slutanvändning : SU01, SU10

Återstående livslängd i denna användning : Nej.

Exponeringskategori : ERC08b, ERC08e, ERC02

Marknadssektor efter typ : PC12, PC20

av kemisk produkt

Lämplig produktkategori : Ej tillämbart.

med tanke på återstående livslängd

Scenarion för medverkande miljöfaktorer : **Samtliga** - ERC05, ERC08b, ERC08e

Hälsa Scenarion för medverkande faktorer : **Samtliga** - PROC11, PROC13, PROC19, PROC26,

Nummer av ES : YESWNAAC003F

Processer och aktiviteter som omfattas av exponeringsscenariot : Jordbruksindustri Yrkesmässig användning Formeln för ämnet och dess blandningar i batchoperationer eller kontinuerliga operationer i slutna eller inneslutna system, inklusive sporadisk exponering under lagring, materialförflyttningar, blandning, underhåll, provtagning och därmed förknippade laboratoriearbeten Formulering, packning och ompackning av ämnet och dess blandningar i batchoperationer eller kontinuerliga operationer, materialförflyttningar, blandning, tabletering, kompression, pelletisering, extrudering, packning i stor eller liten

	skala, provtagning, underhåll och därmed förknippade laboriearbeten. Lastning (inklusive lastning på fartyg/pråm, järnvägsvagn/bil samt IBC-lastning) och ompackning (inklusive fat och små förpackningar) av ämnet, inklusive provtagning, lagring, lossning, distribution och därmed förknippade laboriearbeten. Användning av ämnet i laboratoriesammanhang i slutna eller inneslutna system, inklusive sporadisk exponering under materialförflyttningar och rengöring av utrustning.
Ytterligare information	: Ej tillämbart.

Sektion 2 — Begränsning av exponeringen

Medverkande exponeringsscenario som kontrollerar miljöexponering för: **Samtliga**

Ej tillämbart., Denna produkt är inte klassificerad enligt EU-lagstiftning., Ingen exponeringsbedömning presenterad för miljön.

Medverkande exponeringsscenario som kontrollerar arbetarexponering för: **Samtliga**

Egenskaper	: Oorganiskt salt.
Koncentration av ämnet i blandningen eller artikeln	: Täcker andel (%) av ämnet i produkten upp till 100% (om inte annat angetts).
Fysikaliskt tillstånd	: Fast ämne., Granulat, Vätska., Smält ämne, Prills
Damm	: Fast, låg dammighet.
Frekvens och längd för användning	: Täcker daglig exponering upp till 8 timmar (om inte annat angetts)., Täcker frekvens upp till: daglig, vecko-, månatlig, årlig användning.
Mänskliga faktorer som inte påverkas av riskhantering	: Orsaksscenario: Ej tillämbart.
Andra användningsvillkor som påverkar arbetarnas exponering	: Ej tillämbart.
Användningsområde:	: Användning inomhus/utomhus.
Tekniska villkor och åtgärder på processnivå (källa) för att förhindra utsläpp	: Följ användnings/lagringsinstruktioner.
Tekniska förhållanden och åtgärder för att kontrollera dispersion från källan mot arbetaren	: Automatisera aktiviteten om möjligt., Se till att kontrollåtgärder inspekteras och utförs regelbundet.
Tekniska åtgärder	: Minimera exponering genom att delvis innesluta operationen eller utrustningen och säkerställ utsugningsventilation vid öppningarna., Tillåt tillträde endast för auktoriserade personer.
Kontrollåtgärder för	: Använd produkten enbart i välventilerade områden., Se till att det

ventilation	finns en bra standard av allmänventilation (minst 3 till 5 luftväxlingar per timme)., Se till att ventilationssystemet underhålls och testas regelbundet.
Produktämnesrelaterade åtgärder	: Förvaras torrt., Förvaras i sluten behållare., Förvaras skyddad från direkt solljus på en torr, sval och väl ventilerad plats, åtskild från oförenliga ämnen (se avsnitt 10)., Förvaras i enlighet med lokala, regionala, nationella och internationella föreskrifter.
Produktsäkerhetsrelaterade åtgärder	: Undvik kontakt med ögonen.
Organisatoriska åtgärder för att förhindra/begränsa utsläpp, dispersion och exponering	: Tillåt tillträde endast för auktoriserad personal., Extraktion:, Förvaras på lämpligt sätt för att undvika miljöförorening., Om nödvändigt:, Använd helt sluten processteknologi., Automatisera aktiviteten om möjligt., Se till att arbetarna utbildas att minimera exponering., Åtgärder som innebär en personlig risk eller för vilka utbildning saknas får inte vidtas., Se till att kontrollåtgärder inspekteras och utförs regelbundet.
Förhållanden och åtgärder i anslutning till personligt skydd, hygien och hälsobedömning	
Personligt skydd	: Undvik kontakt med huden och ögonen., Undvik att inandas damm eller dimma., Använd ögonskydd/ansiktsskydd., Använd förkläde eller överdragskläder om det finns risk för stänk., Se Sektion 8 av säkerhetsdatabladet (personlig skyddsutrustning).
Andningsskydd	: Ingen personlig andningsskyddsutrustning behövs i normala fall., Om ventilationen är otillräcklig, skall andningsskydd användas som skyddar mot damm/dimma., Information om personlig skyddsutrustning gäller för hantering av både individuella komponenter och den processade blandningen.

Sektion 3 — Exponeringsuppskattning och hänvisning till dess källa

Exponeringsuppskattning och hänvisning till dess källa - Miljöfarligt: Samtliga	
Exponeringsbedömning (miljö):	: Kvalitativt tillvägagångssätt som används för att bedöma huruvida användningen är säker.
Bedömning av exponering	: Exponeringar är låga och överskrider inte gränsvärden. Se avsnitt 8 i SDS, PNEC.

Exponeringsuppskattning och hänvisning till dess källa - Arbetare: Samtliga	
Bedömning av exponering (människan):	: Kvalitativt tillvägagångssätt som används för att bedöma huruvida användningen är säker.
Bedömning av exponering	: Förutspådd exponering förväntas inte överskrida tillämpliga exponeringsgränser (som givits i Sektion 8 av SDS) när användningsvillkor/riskhanteringsåtgärder som givits i Sektion 2 iakttas. Se avsnitt 8 i SDS, DNEL.

Sektion 4 —Handledning till sekundäranvändare för att uppskatta om han arbetar inom de gränser som ES satt upp

Miljöfarligt	:	Produkten har inga skadliga effekter på miljö vid användning enligt rekommendation., Kan i större mängder bidra till övergödning av sjöar och vattendrag.
Hälsa	:	Läs särskilda instruktioner/säkerhetsdatablad., Följ skyddsanvisningarna., Riskhanteringsåtgärder (RMM), I enlighet med, Klassificering och märkning i enlighet med förordning (EG) 1272/2008 (CLP)

Förkortningar och akronymer

Processkategori	:	PROC11 - Icke-industriell sprayning PROC13 - Behandling av varor med doppning ochgjutning PROC19 - Blandning för hand med nära kontakt och endast personlig skyddsutrustning tillgänglig PROC26 - Hantering av fasta oorganiska ämnen vid omgivningstemperatur PROC02 - Användning i slutet, kontinuerlig process med enstaka kontrollerade exponeringar PROC03 - Användning i slutna satsvisa processer (syntes eller formulering) PROC05 - Blandning vid satsvisa processer för formulering av beredningar* och varor (flerstadie- och/eller betydande kontakt) PROC8a - Överföring av ämne eller beredning (fyllning/tömning) från/till kärl/stora behållare på platser som inte är särskilt avsedda för detta ändamål PROC08b - Överföring av ämne eller beredning (fyllning/tömning) från/till kärl/stora behållare på platser som är särskilt avsedda för detta ändamål PROC09 - Överföring av ämne eller beredning till små behållare (för ändamålet särskilt avsedd fyllningslinje, inklusive vägning) PROC01 - Användning i slutet process, ingen sannolikhet för exponering PROC15 - Användning som laboratoriereagens
Del av slutanvändning	:	SU01 - Jordbruk, skogsbruk, fiske SU10 - Formulering [blandning] av beredningar och/eller ompackning (exklusive legeringar)
Exponeringskategori	:	ERC08b - Omfattande spridande användning inomhus av reaktiva ämnen i öppna system ERC08e - Omfattande spridande användning utomhus av reaktiva ämnen i öppna system ERC02 - Formulering av beredningar*
Marknadssektor efter typ av kemisk produkt	:	PC12 - Gödningsmedel PC20 - Produkter som pH-värdesreglerare, flockningsmedel, utfällningsmedel, neutraliseringsmedel